

Udskriftsdato: 10. januar 2026

KEN nr 9666 af 28/06/2016 (Gældende)

Kendelse i sag 09.2016

Ministerium: Erhvervsministeriet

Journalnummer: 16/01575

Kendelse i sag 09.2016

afsagt af Tvistighedsnævnet den 28. juni 2016

A

ved konsulent Susanne Wismar Oldenburg, TEKNIQ

mod

B

ved administrationschef Kim Bøg Brandt, Blik & Rørarbejderforbundet

I sagens behandling har som faste medlemmer af Tvistighedsnævnet deltaget landsdommer Ida Skouvig (formand), chefkonsulent Simon Neergaard-Holm (DA) og advokat Pernille Leidersdorf-Ernst (LO). Endvidere har som særligt sagkyndige medlemmer deltaget konsulent Jørgen W. Hansen, udpeget af TEKNIQ, og faglig sekretær Bjørn Due, udpeget af Blik & Rørarbejderforbundet.

Mellem klageren, A og indklagede, B, født den 13. februar 1979, blev der den 21. november 2013 indgået en uddannelsesaftale, hvorefter B skulle uddannes som VVS-energispecialist med uddannelsesperiode fra den 25. november 2013 til den 24. november 2017.

Denne sag drejer sig om, hvorvidt elevens ophævelse af uddannelsesaftalen var berettiget.

A har ved sin faglige organisation, TEKNIQ, ved klageskrift modtaget den 29. januar 2016, indbragt sagen for Tvistighedsnævnet med påstand om, at B skal betale en godtgørelse på 10.020 kr. for uberettiget ophævelse af uddannelseskontrakten.

B har nedlagt påstand om, at A skal betale en godtgørelse til ham på 50.000 kr. for ophævelse af uddannelsesaftale på grund af mangelfuld uddannelse.

Sagen har været mundtligt forhandlet i Tvistighedsnævnet den 9. juni 2016.

Sagsfremstilling

Af uddannelsesaftalen fremgår bl.a. af punkt 1, at A har adresse i Hillerød og af punkt 2, at arbejdssted/hovedarbejdssted for B er i Hammel. Uddannelsesaftalen er registreret af erhvervsskolen den 29. november 2013. I punkt 8 er anført, at den kollektive overenskomst for området er ”Tekniq”, og at lønnen er 125 kr. i timen. Der er sat kryds i rubrikken, hvorefter lønnen er højere end den gældende mindstebetaling for elever. Aftalen er underskrevet af N1 på virksomhedens vegne og af B. Af et tillæg til uddannelsesaftalen, der ikke er underskrevet, fremgår, at uddannelsesaftalen er ændret pr. den 27. juni 2014, således at uddannelsesperioden går fra den 25. november 2013 til den 24. august 2017. Under punktet om bemærkninger er anført, at ”Eleven er afkortet med 3 mdr. Afgørelsen er godkendt ved det faglige udvalg.”

Af en blanket med overskriften ”Vvs-branchens praktikvejledning, Speciale Vvs- og energispecialist” fremgår det, at der er sat kryds ud for alle de praktikmål, som det anbefales, at eleven har opnået for grundforløbet. Blanketten, der ikke er dateret, er underskrevet af B og N1.

Den 12. marts 2015 underskrev B ”Meddelelse til erhvervsskolen om ophævelse af uddannelsesaftalen”. Det fremgår heraf, at uddannelsesaftalen ophæves ensidigt af eleven med virkning fra den 20. marts 2015. Om begrundelsen herfor er anført ”Manglende læring”. Ophævelsen er registreret af erhvervsskolen den 19. marts 2015.

Virksomheden fremsatte ved brev af 23. juli 2015 til Blik- og Rørarbejderforbundet krav om en godtgørelse på en halv månedsløn for uberettiget ophævelse af uddannelsesaftalen. Dette krav blev drøftet på et møde i Det Faglige Udvalg for VVS-energiuddannelsen den 23. september 2015, uden at enighed kunne opnås.

Virksomheden har fremlagt en liste over arbejdsopgaver, som B angives at have udført og været en del af i sin læretid. Af listen fremgår følgende:

”Varmeinstallationsarbejde, primært hos private kunder. Arbejdet har omfattet udskiftning, tilpasning og ændring af hele/dele af varmeinstallationen eksemplificeret ved og ikke begrænset til:

- Installation og udskiftning af oliekedler
- Installation og udskiftning af gaskedler
- Installation og udskiftning af varmepumper
- Begrænset installation af fjernvarme”
- Opsætning og udskiftning af radiatorer og rør i forbindelse med installationerne
- Udskiftning af køkken, håndvask og brusearmatur
- Udskiftning af WC klosetter (gulvstående- og hængesklosetter)
- Udskiftning af pumper, ventiler og radiotermotaster
- Udskiftning af pakninger i armatur
- Udførsel af afløbsinstallationer
- Renovering af badeværelser
- Renovering af køkkener
- Montering af komplet gulvvarme anlæg
- Montering af diverse sanitet
- VVS arbejde i nye huse
- Reparation af biokedler”

Retsgrundlag

Af erhvervsuddannelseslovens § 60 fremgår følgende:

”En uddannelsesaftale kan ikke opsiges af aftalens parter. ”

Der fremgår endvidere bl.a. følgende af lovens § 61:

”Misligholder en af parterne i uddannelsesaftalen væsentligt sine forpligtelser, kan den anden part hæve aftalen.

Stk.2. Hvis en væsentlig forudsætning for aftaleindgåelsen viser sig at være urigtig eller senere brister, kan parten hæve aftalen.

Stk. 3...

Stk. 4...

Stk. 5...”

Forklaringer

C har bl.a. forklaret, at han sammen med en kompagnon, N2, ejer A, som beskæftiger sig såvel med almindelige VVS opgaver som med varmeinstallationer. Virksomheden er godkendt af det faglige udvalg til at have elever, og virksomheden har udlært 5 elever og har fortsat elever ansat. Virksomheden har afdelinger i Hillerød, Silkeborg og Skive. Afdelingen i Hammel, hvor B var ansat, er nu lukket. Virksomheden beskæftiger 35 ansatte og har desuden 40 franchisetagere. Mens B var ansat i Hammel-afdelingen, var der foruden N1, der var daglig leder, to svende. Den ene svend stoppede ca. 3 uger, før B sagde op, og virksomheden var i gang med at søge en ny svend. Afdelingen i Hammel var, før den blev en del af A, præget af almindelige VVS-opgaver, men fik derefter tilføjet energiområdet. N1, der selv var uddannet inden for VVS, var fuldt ud i stand til at varetage opgaven med uddannelse af elever. De var glade for B, og han har intet hørt om, at denne ikke var tilfreds med sin elevplads. Det kom som en stor overraskelse for både ham og N1, at B sagde op. Han befandt sig selv til daglig i Hillerød afdelingen, men havde tæt kontakt til de andre afdelinger i virksomheden. Han har set arbejdskortene for B, og han er derfra bekendt med, hvilke opgaver denne udførte som elev. B beskæftigede sig med en bred vifte af opgaver i virksomheden, og han har beskæftiget sig med alle de opgaver, der er nævnt på den fremlagte liste. Der var således opgaver inden for såvel VVS som energiløsninger. I Hammel afdelingen var en stor del af opgaverne VVS-relaterede, men B kørte også jævnligt sammen med svendene fra Skive afdelingen til opgaver vedrørende energiløsninger. N1 og B har i fællesskab udarbejdet blanketten om praktikmål. Han har også fra erhvervsskolen fået oplyst, at B havde opnået de forventede mål. I begyndelsen af marts 2015 fik N1 en mail fra B med en opsigelse. Som begrundelse for opsigelsen var der henvist til bemandsingssituationen og typen af opgaver. B gav udtryk for, at han ikke fik tilstrækkeligt med opgaver inden for energi, og han ville gerne med på større opgaver. De sidste uger inden opsigelsen blev B sendt afsted på en række opgaver alene, fordi det var vurderingen, at han godt kunne klare det. B kørte også med andre ansatte, herunder ansatte fra Skive-afdelingen. De var ærgerlige i virksomheden over, at der var en lærling, der stoppede, og derfor tog hans kompagnon, N2, telefonisk kontakt til B. Han fik derved oplyst, at B ikke ønskede at vende tilbage, og at han havde mulighed for at få en anden læreplads. De kom derfor ikke videre med dialogen. B havde været i skole i ca. 30 uger ud af den tid, han havde været i lære, og reelt havde han derfor kun været i praktik i 6-7 måneder. Der var rigeligt med tid til nå omkring alle typer af opgaver i løbet af den 4-årige periode, som elevtiden strækker sig over. Det havde betydning for virksomheden, at B stoppede, idet der manglede nogen til at udføre de opgaver, som han skulle have udført. Han har ikke undersøgt, om der er lavet en uddannelsesplan for B

B har bl.a. forklaret, at han startede i virksomheden den 23. oktober 2013, og at det er en fejl, når der i uddannelsesaftalen står, at han startede den 23. november 2013. Det var gennem sit bekendtskab med N1, at han kom ind som elev i virksomheden. Han blev ansat til at arbejde i afdelingen i Hammel. Da han startede, var der foruden N1 to svende, som han kørte med. Han kørte meget sjældent med N1, som mest passede kontoret. Sammen med svendene udførte han en række VVS opgaver. Det er ikke rigtigt, at han har haft med pladearbejde at gøre. Efter grundforløbet udførte han de samme opgaver som tidligere, men over tid blev der færre opgaver. Mens han var på grundforløbet stoppede den ene svend, og kort efter, at han var kommet tilbage fra grundforløbet, stoppede den anden svend. Han kørte derefter alene og skiftede mest vandhaner. Indimellem arbejdede han også sammen med svendene fra afdelingen i Skive. Han spurgte flere gange N1, om der snart blev ansat en svend, men han fik ikke noget svar, og da der efter 2-3 uger stadig ikke var sket noget, blev han nervøs. Han mødte tilfældigt en af de tidligere svende fra virksomheden, som sagde, at han skulle tale med den mester, som han arbejdede for. Derefter sendte han sin mail med opsigelsen. Umiddelbart derefter blev han kontaktet af N2, der ikke havde hørt noget om de bekymringer, som han havde givet udtryk for over for N1. Han havde mange gange klaget til N1 over, at der ikke var ret meget kød på de opgaver, som han blev sendt ud på, og at der blev færre og færre opgaver. Det er rigtigt, at han har udført alle de former for opgaver, der er nævnt i det bilag, som virksomheden har fremlagt, men langt hovedparten af opgaverne var omfattet af punkt 1-3, og han syntes, at det var meget smalsporet i forhold til det, som han havde lært på skolen. Det er rigtigt, at han

var med til at udfylde blanketten om praktikmål sammen med N1. Han havde misforstået, hvad det gik ud op, idet han troede, at han alene skulle svare på, hvad han havde lært under skoleopholdet. Der havde han lært om pladearbejde, og derfor gik han med til, at det blev krydset af. Det, han savnede i det daglige, var dybde i opgaverne. Han regner fortsat med at være færdiguddannet til den oprindeligt aftalte tid, og han har ikke været nødt til at tage nogen del af uddannelsen om. Han indgik først en aftale om en ny læreplads, efter at han havde ophævet aftalen med A, men kontakten med den tidligere svend fandt sted inden ophævelsen. Han er ikke bekendt med, at der er lavet en uddannelsesplan for ham. Samme dag, som han sagde op, indgik han aftale om en ny læreplads.

Procedure

A har til støtte for sin påstand navnlig anført, at B har bevisbyrden for, at der var tale om en væsentlig misligholdelse af uddannelsesaftalen fra virksomhedens side, og at denne bevisbyrde ikke er løftet. Virksomheden er godkendt af det faglige udvalg som uddannelsessted, den har uddannet en række læringe, og B havde skrevet under på blanketten om opfyldelse af praktikmål. Der er ikke heroverfor fremkommet noget, der underbygger B's kritik. Der må endvidere stilles krav om, at eleven inden en ophævelse har gjort virksomheden opmærksom på de forhold, som eleven er utilfreds med, således at virksomheden har mulighed for rette for sig. B har heller ikke ført bevis for, at han har gjort virksomheden opmærksom på sin kritik. Endelig havde B alene været i virksomheden i 15 måneder, og der var således 2 ½ år tilbage af læretiden, hvor virksomheden havde mulighed for at uddanne ham i de ting, som måtte mangle.

B har til støtte for sin påstand navnlig anført, at det er den, der anlægger en sag, der har bevisbyrden for, at der er et krav, og den bevisbyrde har virksomheden ikke løftet. Virksomheden har ikke fremlagt en uddannelsesplan for eleven, selv om der er pligt til at udarbejde en sådan. B har ikke kendskab til, at der er udarbejdet en sådan plan, og det må derfor lægges til grund, at den ikke er udarbejdet. Virksomheden burde desuden have indkaldt N1 til at afgive forklaring, idet alt, hvad C har forklaret, er noget, han har på anden hånd. B har gentagne gange gjort N1 opmærksom på sin bekymring. Der forelå anticiperet misligholdelse fra virksomhedens side, idet det efter at den sidste svend sagde op stod klart, at virksomheden ikke kunne give B den fornødne uddannelse.

Tvistighedsnævnets begrundelse og resultat

En uddannelsesaftale er uopsigelig og kan kun hæves, hvis der foreligger væsentlig misligholdelse fra modpartens side, jf. erhvervsuddannelseslovens §§ 60 og 61. Det er den part, der påberåber sig, at der foreligger en væsentlig misligholdelse, der har bevisbyrden herfor. B, der opsagde uddannelsesaftalen, har således bevisbyrden for at betingelserne for en ophævelse var til stede.

Der er ikke efter bevisførelsen grundlag for at antage, at B, der på tidspunktet for ansættelsens ophør havde 2 ½ år tilbage af sin uddannelsestid, ikke på dette tidspunkt havde fået den forudsatte uddannelse. Det bemærkes herved, at B har bekræftet, at han havde udført opgaver inden for alle de punkter, der fremgår af den oversigt over opgaver, som virksomheden har fremlagt, og at han har skrevet under på blanketten om opfyldelse af praktikmål. Tvistighedsnævnet bemærker i øvrigt, at der skal reklameres over for arbejdsgiveren, for at en ophævelse som følge af mangelfuld uddannelse kan være berettiget, og at B ikke har løftet bevisbyrden for, at en sådan reklamation har fundet sted.

Den omstændighed, at der på det tidspunkt, hvor B fratrådte, ikke var ansat en svend i Hammel afdelingen, indebærer ikke, at B var berettiget til at ophæve uddannelsesaftalen, idet der i virksomheden i øvrigt fortsat var faguddannet personale, herunder Henrik Pasgaard i Hammel afdelingen.

Det kan således ikke lægges til grund, at B var berettiget til at hæve uddannelsesaftalen, og han skal derfor betale en godtgørelse til A. Godtgørelsen fastsættes i overensstemmelse med virksomhedens påstand til en halv månedsløn svarende til 10.020 kr.

Ingen af parterne skal betale sagsomkostninger til den anden part.

T h i b e s t e m m e s:

B skal inden 14 dage betale 10.020 kr. til A.

Denne kendelse kan inden 8 uger efter nævnets afgørelse indbringes for domstolene. Såfremt sagen indbringes for domstolene, anmoder Tvistighedsnævnet om at blive underrettet herom, ligesom nævnet gerne vil underrettes om rettens afgørelse. $\neg$